

Aan leden van de Eerste Kamer
t.a.v Commissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 20017
2500 EA Den Haag
Per email

Den Haag, 28 november 2019

Betreft: Wetsvoorstel verdere activering participatie jonggehandicapten en harmonisatie
Wajongregimes (35.213)

Geachte Kamerleden,

Momenteel behandelt uw Kamer het wetsvoorstel Verdere activering participatie jonggehandicapten en harmonisatie Wajongregimes (35.213). Dit wetsvoorstel kent een aantal goede voorstellen die wij steunen. De FNV, LCR en CNV hebben grote bezwaren tegen de inkomensparagraaf die wij als onvoldoende en onrechtvaardig kwalificeren. Wij willen deze bezwaren met u delen en vooral laten zien wat de gevolgen van dit wetsvoorstel zullen zijn voor een individuele Wajonger.

Toetsing aan VN-verdrag cruciaal

Het kabinet heeft het College voor de Rechten van de Mens niet gevraagd om het betreffende wetsvoorstel te toetsen aan het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VN-verdrag Handicap). Dit verdrag is niet vrijblijvend en bovendien recent geratificeerd. Daarom is toetsing door het College bij een dergelijk belangrijke wet van belang. Wij vragen ons af waarom dat niet gelijktijdig is gebeurd met de uitvoeringstoets van UWV en andere organisaties (de Inspectie SZW, de Autoriteit Personeegegevens, het Adviescollege toetsing regeldruk en de LCR) met de vraag om te beoordelen of het wetsvoorstel strookt met het VN-verdrag.

Naar aanleiding van vragen hierover was het antwoord van de staatssecretaris dat het College had kunnen reageren op de internetconsultatie. Wij hebben met verbijstering kennisgenomen van dit antwoord. Meerdere partijen hebben inmiddels het College gevraagd om het wetsvoorstel te toetsen aan het VN-verdrag Handicap. Die toetsing zal begin 2020 plaatsvinden.

Compensatie arbeidsongeschiktheid

Wajong is een regeling die de arbeidsongeschiktheid door middel van een uitkering compenseert van mensen die vanaf jonge leeftijd een handicap of chronische ziekte hebben of een beperking of chronische ziekte hebben gekregen tijdens hun studie. Wajongers zijn net zo divers als alle jongeren. De overeenkomst is dat zij, indien zij arbeidsvermogen hebben, zijn aangewezen op een vorm van ondersteuning om volwaardig mee te kunnen doen.

Alle Wajongers met arbeidsvermogen die voor 2015 in de Wajong zijn toegelaten, hebben te kampen met een beperking waardoor ze niet zonder aanvullende uitkering het minimumloon per maand kunnen verdienen. Dit betreft Wajongers uit de oWajong en Wajong2010. Een deel van hen is niet in staat om het minimumloon *per uur* te verdienen een ander deel heeft een urenbeperking; kan *niet fulltime* werken en kan daardoor niet het WML per maand verdienen (medische urenbeperking).

De inkomensregelingen in het wetsvoorstel harmonisatie Wajongregimes compenseert de mensen die kunnen werken met een medische urenbeperking **niet**. De inkomensregeling biedt hen alleen compensatie voor een lager uurloon (loondispensatie). Dit leidt tot ongelijkheid tussen mensen met een urenbeperking en mensen die een lagere productie per uur leveren. Bovendien negeert het wetsontwerp dat mensen met een urenbeperking niet meer uren kunnen werken om op of boven het minimuminkomen uit te komen.

Zo kan het onder de nieuwe wet gebeuren dat iemand met een verstandelijke beperking zonder opleiding, die naar vermogen werkt (fulltime) met loondispensatie meer verdient (som van salaris + aanvullende uitkering) dan een hoogopgeleide Wajonger die naar vermogen werkt en een medische urenbeperking heeft. De laatste zal als hij nog een aanvulling uit de uitkering ontvangt nooit een inkomen (som van salaris en aanvullende uitkering) op het WML verdienen. Wij vinden deze uitkomst onrechtvaardig omdat beiden immers naar vermogen werken (zie bijlage 3).

Wie wordt er financieel beter van dit wetsvoorstel en wie niet?

➤ *Niet beter*

De staatssecretaris stelt dat alle Wajongers (in het debat bleek dat zij de meesten bedoelde) erop vooruitgaan als gevolg van dit wetsvoorstel. Wij bestrijden dat (zie bijlage 1 Gezamenlijk brief) en kunnen dat ook onderbouwen aan de hand van de tabellen uit de Nota naar aanleiding van verslag, pagina 54 t/m 59 (zie Bijlage 2 inkomensgevolgen wetsvoorstel harmonisatie Wajongregimes).

De groep die lijkt te profiteren is de groep oWajong voor wie de Maatmanwissel niet van toepassing is. Maar deze groep gaat er wel degelijk op achteruit want de wet laat toe dat zij vrijwillig kunnen overstappen naar de Wajong2010 waardoor zij vervolgens in de voortgezette werkregeling komen die hun inkomen aanvult tot het WML (salaris + aanvullende uitkering). Voor allen die in deeltijd werken is de huidige voortgezette werkregeling (Wajong2010) beter dan de voorgestelde regeling. ***Kortom de overgrote meerderheid profiteert niet van het wetsvoorstel als zij nog voor 2021 (wanneer het nieuwe wetsvoorstel inwerking zou moeten treden) overstappen naar de Wajong2010.***

De mensen die in 2014 in de Wajong2010 zijn gestroomd komen niet meer in aanmerking voor de voortgezette werkregeling als gevolg van dit wetsvoorstel omdat zij dan nog geen 7 jaar gewerkt hebben of begeleiding naar werk hebben ontvangen. Hen wordt het perspectief op een inkomen (som salaris + aanvullende uitkering) op WML ontnomen.

Opgemerkt moet worden dat *alleen* de instroom uit het jaar 2014 (Wajong2010) net niet in aanmerking komt voor de voortgezette werkregeling als het inkomensdeel van het wetsvoorstel in 2021 in gaat. Zij werken of hebben ondersteuning genoten gedurende net geen 7 jaar, de eis om in te stromen in de voortgezette regeling.

Wij constateren dat:

- Alle werkende Wajongers er mogelijk op achteruit gaan bij verlies van werk indien men na de garantietermijn pas weer werk vindt. Hoewel deze termijn verlengd is van 2 maanden naar 1 jaar, is dat nog steeds onvoldoende (een groot deel (32%)) vindt geen werk binnen een jaar en komt meestal in een flexcontract). Er kan in de nieuwe inkomensregeling geen beroep meer worden gedaan op de Maatmanwissel of de voortgezette werkregeling.
- Alle nog niet werkende Wajongers die onder de nieuwe wet gaan werken, kunnen nooit meer een beroep doen op de voortgezette werkregeling die een inkomen (som salaris + aanvullende uitkering) ter hoogte van het wettelijk minimumloon garandeert en gaan er dus in perspectief op achteruit.

➤ *Wel beter*

Wie gaat er dan wel op vooruit? Dat is de groep Wajongers met arbeidsvermogen in de Wajong2010 die minder verdient dan de huidige drempel van 20% wettelijk minimumloon. De huidige regeling verrekenet deze inkomsten volledig. In de praktijk betreft dit, afhankelijk van de loonwaarde, Wajongers die één dag (gaan) werken of twee dagen bij een loonwaarde van 50%. De omvang van deze groep is onbekend (zie bijlage 2: Inkomensgevolgen).

➤ *Onze conclusie ten aanzien van de financiële positie van Wajongers*

Onze conclusie aan de hand van de tabellen (pg 56 ev uit Nota naar aanleiding van verslag, TK 35213-6) is dat de meeste te onderscheiden groepen erop achteruitgaan. Wij hebben dit ook uitgerekend aan de hand van een aantal concrete situaties van Wajongers (bijlage 3: Voorbeelden). De omvang van de verschillende groepen die er op achteruit en erop vooruit gaan is bij het ministerie van SZW onbekend, zo hebben zij bij herhaling aan ons aangegeven. Dat verbaast ons, er wordt wetgeving voorgesteld die van invloed is op de financiële positie van Wajongers zonder dat de wetgever kan aangeven hoe groot de gevolgen zijn. De gevolgen voor Wajongers die zzp-er zijn, zijn helemaal onbekend.

Het wordt niet eenvoudiger

➤ *Van drie Wajongregimes naar drie rekenformules*

Aanleiding voor het wetsvoorstel is dat er in de huidige Wajongwetgeving meerdere inkomensregelingen zijn en dat dat complex is, waarbij wordt aangegeven dat werkgevers daar last van hebben. Op de eerste plaats is het bestaan van verschillende inkomensregelingen niet ingewikkeld voor werkgevers; zij betalen het vastgestelde gedispenseerde loon of het loon voor deeltijd werk aan de Wajonger. De werknemer heeft te maken met een aanvulling op zijn loon uit de Wajong. Er bestaat geen financiële relatie tussen de uitvoeringsorganisatie en de werkgever in deze; er zijn dus geen verrekeningen bij de werkgever. De meerdere regelingen zijn ook geen probleem voor de Wajonger zelf zoals blijkt in de praktijk. Men blijft zitten in de regeling waarin men zit omdat men die kent; er is nauwelijks overstap van de oWajong naar de Wajong2010 hoewel die voor velen aantrekkelijker kan zijn wat inkomen betreft.

Voor de uitvoering kunnen de regels wel complex zijn, vooral bij functiewisselingen. Maar dat kan toch geen reden zijn om bestaande rechten te gaan wijzigen. Daarbij komt nog dat na de aangenomen amendementen in de Tweede Kamer, er niet langer sprake is van één regeling. Er zijn twee regelingen bijgekomen, namelijk voor de groep duurzaam en volledig arbeidsongeschikten (DGA) waarbij niet langer verrekening van de eerste 20% WML aan de orde is (amendement Bruins cs nr. 15) . En door het amendement Renkema Van Dijk (nr.28) dat regelt dat mensen met een functieloon hoger dan het WML die werken met loondispensatie in bepaalde situaties een aanvulling op hun loon kunnen krijgen tot het voor hen geldende functieloon. De uitvoering van deze regeling is complex. UWV moet namelijk voor de berekening van de aanvullende Wajong uitkering twee formules toepassen. De berekening die leidt tot de hoogste aanvulling moet worden toegepast. Dit heeft het risico in zich dat dit leidt tot situaties dat mensen hun hogere aanvulling mislopen (zie bijlage 4: Welke regeling is van toepassing).

➤ *Individuele verrekeningen door garantietermijn*

Het systeem van verrekeningen van inkomsten uit werk en de Wajonguitkering is en blijft lastig voor het UWV, zeker met wisselende inkomsten. Voeg daarbij dat bijna alle werkende Wajongers (60.000) te maken gaan krijgen met *een individuele verrekening* als gevolg van de garantietermijn. Ook hier geldt dat de uitvoering complex en foutgevoelig is. Bovendien is het voor betrokken werknemers niet te controleren. Dit ondanks het bij aangenomen motie voorgestelde communicatietraject.

Wij verwachten dat de voorgestelde wetswijziging geenszins mensen zal activeren om aan de slag te gaan, zoals de staatssecretaris beoogt; daar is de wijziging te technisch en ondoorzichtig voor.

Ons voorstel

Wij zijn van mening dat:

- het wetsvoorstel moet worden getoetst aan het VN-verdrag Handicap;
- er een regeling moet komen voor verrekening van inkomsten uit werk en uitkering die recht doet aan alle vormen van arbeidsongeschiktheid. Dus ook een (medische) urenbeperking compenseert.

Voor ons is het uitgangspunt dat iedereen die werkt (op termijn) een inkomen (som van loon + uitkering) op het voor hem geldende functieloon verdient.

Wij willen een wet die bijdraagt aan de optimale participatie van mensen met een Wajonguitkering in onze samenleving. Een wetsvoorstel met een positieve harmonisering, waarbij er geen grote groepen Wajongers op achteruitgaan. Dit is in de visie van FNV, CNV en LCR zeer wel mogelijk.

Tot besluit

Wij wensen u veel wijsheid bij de behandeling van dit wetsvoorstel en zijn altijd bereid tot nadere toelichting van onze bezwaren en oplossingen.

Namens FNV, LCR en CNV,

Kitty Jong
Vicevoorzitter
FNV

Amma Asante
Voorzitter
Landelijke Cliëntenraad

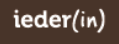
Arend van Wijngaarden
voorzitter CNV

Met steun van:

- Ieder(In),
- Wij staan op!,
- Coalitie voor Inclusie,
- VCP,
- Rick Brink (Minister van Gehandicaptenzaken,
- CGMV vakorganisatie,
- Stichting Studeren en Werken op Maat

CC: de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevr. drs. T. van Ark

Bijlagen: 4

Noortje van Lith - Pauline Gransier

3 november 2019

Aan de voorzitter en de leden van de vaste Commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid in de Tweede Kamer

CC: de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevr. drs. T. van Ark

Geachte Kamerleden,

Woensdag 30 oktober heeft u het wetsvoorstel tot wijziging van de Wajong behandeld. In het debat is vooral in de beantwoording van de staatssecretaris een mist opgetrokken. De FNV, LCR, Ieder(in), Wij staan op!, CNV, VCP, SWOM, de minister voor Gehandicaptenzaken, Noortje van Lith en anderen, hechten er zeer aan om vanuit onze gezamenlijke betrokkenheid en onze (ervarings)deskundigheid opheldering geven. Hieronder vindt u puntsgewijs onze reactie op de onderwerpen waarop naar ons oordeel onduidelijkheid is ontstaan. We beginnen elke onduidelijkheid met een citaat van staatssecretaris van Ark (cursief) uit het debat.

Zaagtand

'De regelingen pakken voor sommige Wajongers gunstig uit en voor anderen Wajongers juist niet. Een wijziging aanbrengen is daarom per definitie een balanceeract. Ik zeg het de heer De Jong na, die er in zijn termijn aan refereerde: alles wat je wijzigt in een regeling waar men zo afhankelijk van is, leidt tot zorgen, onzekerheid en soms ook angst'.

'Ik ben nu twee jaar staatssecretaris en ik vind het vreselijk om te zien hoe elke dag weer op het ministerie in de inbox en de postbus berichten en gesprekken binnenkomen over de zorgen en de frustraties die mensen hebben. Vanuit uw Kamer heeft u een aantal van deze berichten gedeeld. Welke mij persoonlijk zeer aansprak, was een brief van een terecht boze en verontwaardigde Wajonger die sinds zijn achttiende in de Wajong zit, nu ruim elf jaar. Hij heeft meerdere malen geprobeerd aan het werk te komen. Elke keer komt hij er financieel en mentaal slechter uit'.

'Daarnaast hebben de bijna 30.000 oWajongers die aan de kant staan last van de zaagtand. Die is hier ook al meerdere malen voorbijgekomen'.

Reactie: Deze hartenkreten zijn het gevolg van de zaagtand in de oWajong. Het is betreurenswaardig dat deze jonggehandicapten niet gewezen zijn op de mogelijkheid om over te stappen naar de nWajong. Dan was hun probleem opgelost binnen de huidige wetgeving. Zij waren dan in de voortgezette werkregeling nWajong terecht gekomen en hun loon zou dan zijn aangevuld tot het WML. Daar is dus geen ander stelsel voor nodig zoals gesuggereerd wordt.

Functieloon

'Wajongers die een hoog functieloon hebben en relatief veel uren werken, kunnen meer verdienen dan het wettelijk minimumloon.

Wel is het zo — daar wil ik ook eerlijk over zijn — dat de meeste Wajongers geen fulltimebaan aankunnen en ook een functie hebben die vaak op het niveau ligt van het wettelijk minimumloon.

Voorzitter. Ik had nog een tweetal specifieke vragen over het inkomen. De heer Peters vroeg expliciet of het juist is dat het functieloon de basis is voor de inkomensondersteuning. Het antwoord daarop is ja. Ik had die vraag al en passant beantwoord. En ik heb hopelijk ook al een aantal keren aangegeven dat 100% wml zeker niet de bovengrens is'.

Reactie: Als Wajongers veel uren kunnen werken en een hoog functieloon verdienen dan 'werken' zij zich uit de Wajong. Dat geldt ook nu in de oWajong of nWajong. Daarvoor hoeven de regels niet te worden veranderd. Terecht geeft staatssecretaris van Ark aan dat slechts enkelen zich uit de Wajong oud en nieuw werken. Immers de Wajong is bedoeld voor mensen die niet het WML kunnen verdienen.

Een hoog functieloon betekent dus alleen dat je sneller de uitkering uit bent. Het betekent ook dat per gewerkt uur er **geen** of **minder aanvulling** vanuit de Wajong nodig is.

Als er echt rekening gehouden wordt met opleidingsniveau, opgedane werkervaring etc. zoals nu in de oWajong, dan is in het voorliggende wetsvoorstel een alternatief mogelijk, namelijk door de formule die gehanteerd wordt aan te passen door de toevoeging dat G (de grondslag) het functieloon is. Dan wordt het mogelijk om boven WML uit te komen. Het amendement Renkema (nr. 14) regelt dit op de juiste wijze.

Garantietermijn

'Op verzoek van de VVD — maar ik heb alle partijen hierover gehoord — zal ik een voorbeeld geven van hoe het garantiebedrag werkt en hoe dit ook het inkomen garandeert, zo zeg ik ook in de richting van de heer De Jong. Want voor alle Wajongers die op het moment van inwerkingtreding werken, vergelijkt het UWV de oude uitkering met de uitkering op basis van de nieuwe regels. Dat is dus een exercitie die over alle werkende Wajongers gaat. En als de uitkering op basis van de nieuwe regels lager uit zou komen dan de oude uitkering, dan krijgt de Wajonger een garantiebedrag, bijvoorbeeld als iemand nu in de Bermanregeling zit — dat is een logische — of in de voortgezette werkregeling. De Wajonger blijft aanspraak maken op het garantiebedrag, als hij of zij blijft werken in dezelfde baan met hetzelfde aantal uren of meer uren. En ook als de Wajonger wisselt van baan en de tussenliggende periode minder dan twee maanden is, blijft die aanspraak maken op het garantiebedrag als hij of zij weer aan het werk gaat. Als de Wajonger zijn baan verliest, valt hij of zij net als in de huidige situatie terug op de basisuitkering. Die is 70% van het WML. Dat is dus niet iets nieuws; dat gebeurt nu ook al. Deze inkomensachteruitgang wordt niet veroorzaakt door de nieuwe wet, maar door het verlies van werk. En als het niet lukt om binnen twee maanden opnieuw aan de slag te gaan, maar op een later tijdstip wel, dan gelden de nieuwe regels voor de loonaanvulling en geldt het garantiebedrag niet meer'.

Reactie: Er wordt meerdere malen gesuggereerd dat ook binnen het huidige stelsel men er in inkomen op achteruit kan gaan als men opnieuw gaat werken of van baan verandert. Dat klopt, als je in een minder betaalde baan of minder uren gaat werken ga

je erop achteruit, maar niet als het gaat om werk met hetzelfde uurloon en hetzelfde aantal uren.

In het wetsvoorstel daarentegen, ga je wel erop achteruit als het gaat om werk met het zelfde uurloon en het zelfde aantal uren (werk dat na de garantieperiode wordt gevonden). Maar pas aan het einde van het debat wordt dat schoorvoetend toegegeven.

'Waarom ik toch voor deze termijn heb gekozen — ook al kan ik het qua rechtvaardigheidsgevoel heel erg met de Kamer meevoelen — is dat het er op langere termijn ook voor zorgt dat de verschillen tussen Wajongers die op het moment van de inwerkingstreding een baan hebben en de andere Wajongers groter worden. Maar ik zeg er ook bij dat dit punt financiële consequenties met zich meebrengt. Bij twee jaar (...) zou gaan om cumulatief 67 miljoen euro. In de nota naar aanleiding van het verslag heeft de Kamer gevraagd wat het kost. Voor één jaar zou het 48 miljoen euro zijn.'

Reactie: Het respecteren van bestaande rechten kan altijd verschillen geven. Voor deze groep geldt: zij hebben al jaren hun leven ingericht op het inkomen dat zij door werk en aanvullende uitkering hebben verworven. Dat rechtvaardigt de verschillen.

Bezuiniging of niet

Ik begrijp heel goed dat de Kamer op dit punt medewetgever is, en dus ook de wet kan veranderen. Maar ik zeg er ook bij dat dit punt financiële consequenties met zich meebrengt. Daar waar deze wet nadrukkelijk, zo herhaal ik, geen bezuinigingsregel is — sterker nog, op een aantal punten heeft deze al extra financiering tot gevolg — zou hiervoor wel een allocatie van middelen moeten plaatsvinden. Dat geef ik de Kamer wel in overweging, ook al heb ik begrip voor de zorgen die de Kamer hierover heeft geuit. Nee, maar ik vind het wel heel fijn dat de Kamer, ook de leden die een kritische inbreng hadden, toch ook hier stil bij stond. Ik denk namelijk dat het voor heel veel mensen echt een heel grote stap en verbetering zal zijn. Dus dank daarvoor aan de Kamer.

Reactie: Geen bezuinigingsmaatregel volgens de staatssecretaris, maar waarom dan niet een inkomensregeling die zorgt dat iedereen profiteert en niemand erop achteruitgaat. En als het geen bezuiniging is (het is redelijk kostenneutraal), en er voor heel veel mensen een verbetering in zit –zoals de staatssecretaris beweert- dan kan het niet anders zijn dat de overige Wajongers die rekening betalen. Dat geldt ook voor de verlenging van de garantietermijn. Dat kost geld; geld dat zonder dit wetsvoorstel gewoon naar de Wajongers zou zijn gegaan. Een deel van de Wajongers betaalt om werken lonend te maken volgens de principes van deze staatssecretaris. Het wetsvoorstel van staatssecretaris van Ark heeft tot gevolg dat iedereen die in deeltijd werkt erop achteruit gaat omdat zij het recht op de voortgezette werkregeling verliezen. Dus profiteert het overgrote deel van de Wajongers niet!

Voortgezette regeling

'Het amendement van de heer Jasper van Dijk op stuk nr. 11 stelt voor om de voortgezette werkregeling 2010 te behouden. Dat is niet in lijn met het uitgangspunt dat meer werken moet lonen. Hierdoor blijft de situatie bestaan dat meer werken niet in alle gevallen loont. Daarom wil ik dit amendement ontraden.'

'Het recht op Wajong geeft mensen met een medische urenbeperking inkomensbescherming op het niveau van het sociaal minimum, zonder inkomens- en vermogenstoets. Door de systematiek van de Wajong is het totaalinkomen voor iemand

met een medische urenbeperking die werkt hoger dan het wml per uur en hoger dan het loon van een reguliere werknemer die in dezelfde mate in deeltijd werkt. Als iemand meer gaat werken, neemt het totale inkomen toe en als iemand niet werkt, is er het sociaal minimum. Een regeling voor medische urenbeperking maakt de uitvoering complex en daarom ontraad ik het amendement'.

Reactie: De voortgezette regeling gaat ervan uit dat de praktijk uitwijst dat iemand met een arbeidsbeperking zich inzet volgens zijn maximale vermogen, net als alle andere werkende Nederlanders met een fulltime baan. Er is geen andere keuze dan parttime werken. Fulltime is niet mogelijk door de beperking en daarom is het nodig iemand in een gelijke positie te brengen. Dat geeft naar onze mening recht op een inkomen van tenminste WML. Dit is de enige regeling die recht doet aan het begrip 'Werken naar Vermogen' en zou zeker voor mensen met een vastgestelde medische urenbeperking moeten gelden.

Effect op verschillende groepen Wajongers

De motie op stuk nr. 17 ontraad ik ook. Wat mij betreft gaat het niet over grote groepen mensen. De groep die profiteert is echt heel groot.

Reactie: De groep die lijkt te profiteren is de groep oWajong voor wie de Maatmanwissel niet van toepassing is.

Maar deze groep gaat er wel degelijk op achteruit want zij kunnen allemaal nu nog overstappen naar de nWajong en komen dan in de voortgezette werkregeling die hun inkomen aanvult tot het WML. Voor allen die in deeltijd werken is de voortgezette werkregeling beter dan de voorgestelde regeling. **Kortom de overgrote meerderheid profiteert niet als zij nog voor 2021 overstappen naar de nWajong.**

De hele grote groep in de nWajong die nu werkt maar nog geen 7 jaar -om in aanmerking te komen voor de voortgezette regeling- profiteert ook niet van dit wetsvoorstel; hen wordt het perspectief op WML ontnomen.

Wie profiteert dus niet:

- Alle werkende Wajongers in de oWajong (door verlies maatmanwisseling, Breman en mogelijkheid van overstap).
- Alle werkende Wajongers in de nWajong die in de voortgezette regeling vallen
- Alle werkende Wajongers die nog niet lang genoeg werken om een beroep te doen op voortgezette regeling (zij kunnen op korte termijn wel profiteren, maar op lange termijn niet)

Het aantal mensen dat potentieel aanspraak maakt op de Bremanregeling bedraagt 3000.

Naar schatting maken eind 2020 32.500 mensen potentieel gebruik van voortgezette werkregeling.

Hoeveel mensen gebruikmaken van de Maatmanwissel is onbekend.

Maar duidelijk is dat tenminste 35.500 mensen erop achteruitgaan en van de overige werkenden met nWajong wordt het perspectief op WML ontnomen. Eind 2018 werkten er zo'n 59.000 Wajongers. Ruim meer dan de helft gaat er dus op achteruit als gevolg van deze wetgeving.

Dat werpt een ander licht op de ontrading van motie nr. 17

Wij roepen u op motie nr. 17 (Gijs van Dijk c.s) om de regels te harmoniseren zonder verslechtering, te steunen omdat niet het overgrote deel van de Wajongers erop vooruit gaat. Het overgrote deel Wajongers gaat er op achteruit.

Het amendement van de heer Renkema (nr.14) voorziet in een kleine aanpassing van de huidige formule en maakt werken voor iedereen lonend en zorgt er voor dat er geen of een hele geringe achteruitgang is bij verlies werk.

Wij roepen u op om voor amendement nr. 14 te stemmen. Dat maakt de noodzaak van een garantieregeling overbodig.

Tot slot

Wij hopen dat onze analyse bijdraagt tot de noodzakelijke duidelijkheid in deze complexe wetgeving die grote gevolgen heeft op het werken en leven van Wajongers.

Wij verzoeken u met klem om deze punten opnieuw te betrekken bij uw overwegingen in de behandeling van dit wetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

Kitty Jong
Vicevoorzitter FNV

Amma Assante
Voorzitter LCR

Rick Brink
Minister van Gehandicaptenzaken

Arend van Wijngaarden
Voorzitter CNV

Nic van Holstein
Voorzitter VCP

Illya Soffer
Ieder(in)

Margriet van Kampenhout
Voorzitter Wij staan op!

Bart de Bart
Voorzitter Studeren & Werken op Maat

Noortje van Lith
Activiste voor mensen met een arbeidsbeperking

Pauline Gransier
#2erangsburger

Patty van Belle
Voorzitter Coalitie voor Inclusie

Bijlage 2 Inkomensgevolgen wetsvoorstel Harmonisatie Wajong
Bron: Nota naar aanleiding verslag (TK 35213-6)

oWajong (dit is de Wajong van voor 2010)

- Meer dan 70% loonwaarde + maatmanwisseling + Breman gaat er ongeacht aantal uren werken erop achteruit (Pagina 56 nnavv)
- Voorbeeld Tim (zie bijlage 4)
- Minder dan 70% loonwaarde + maatmanwissel + Breman: gaat bij minder uren werken (grens 2,5 dag) erop achteruit en bij meer uren werken erop vooruit, tenzij het functieloon 120% WML is (dan gaat men er na 4 dagen werken op achteruit).
- Zonder maatmanwissel of Breman: gaan er bij lagere loonwaarden (< 100%) erop vooruit.
- Zonder maatmanwissel of Breman: gaan er met hogere loonwaarden (100% of meer) bij 1 dag werken erop vooruit en daarna ongeveer hetzelfde als in de nieuwe regeling tot 4 dagen – daarna gaan ze erop achteruit.

DE wet laat toe dat iedereen die in de oWajong zit vrijwillig kan overstappen naar de Wajong2010 die een voortgezette regeling kent (is loon + uitkering op MWML). Iedereen die ondersteuning heeft naar werk of werkt in oWajong kan bij een overstap dus gebruik maken van de voortgezette werkregeling Wajong2010. Hierdoor komt iedereen op WML uit, ongeacht de *loonwaarde*.

Conclusie: iedereen in de oWajong kan slechter uitkomen door de nieuwe regeling.

nWajong:

- Groep instroom werkend van 2010 t/m 2013 komt in voortgezette werkregeling. De hele groep die > 20% WML verdient gaat erop achteruit door vervallen voortgezette werkregeling.
- Groep instroom van 2014 (laatste lichting) komt niet in voortgezette werkregeling en dat betekent voor hen geen perspectief op WML (tenzij ze fulltime kunnen werken, of toepassing amendement Renkema, Van Dijk). Dit beschouwen wij als erop achteruit gaan.

NB: als wij stellen dat de mensen erop achteruitgaan, dan zal dat niet onmiddellijk het geval zijn, maar pas nadat men voorbij de voorgestelde garantietermijn nog niet aan het werk is. Deze termijn is door amendement verlengd van 2 maanden naar 1 jaar. Maar onderzoek wijst uit dat een groot deel van de Wajongers niet binnen een jaar nieuw werk heeft. Bovendien zullen Wajongers niet langer van werk durven te veranderen; immers elk werk tegenwoordig start met een flexcontract.

WIE GAAT ER WEL OP VOORUIT

- De groep in Wajong2010 die minder dan de huidige drempel van 20% WML kan verdienen.
- De instroom 2014 gaat tijdelijk, namelijk max 1 jaar erop vooruit (ervanuit gaande dat het wetsvoorstel in 2021 inwerking treedt; deze lichting zou in 2022 in de voortgezette regeling vallen, maar dat perspectief heeft deze groep niet als gevolg van het wetsvoorstel.

Bijlage 3 Voorbeelden

Bijdrage 1

Sinds 21 jaar werk ik 20 uur in de week als onderwijsassistent wiskunde/exacte vakken op een middelbare school. Daarnaast werk ik sinds 6 jaar 6 uur in de week als onderwijsassistent rekenen op een Pabo. De werktijd is inclusief voorbereiding, kennis bijhouden en administratie. Mijn werk bestaat uit het geven van bijlessen aan kleine groepjes van maximaal 4 studenten tegelijk. Ik werk op beide scholen volgens de regeling sociale werkvoorziening begeleid werken. De scholen zijn allebei tevreden over me. Ik heb een aandoening binnen het autistisch spectrum en kan daarom niet voor volle klassen staan. Ik heb dan geen overzicht. Naast mijn salaris ontvang ik nog een gedeeltelijke Wajonguitkering. Ik kom in aanmerking voor een maatmaninkomen. Met maatmaninkomen wordt bedoeld, dat als ik gezond was geweest ik een hoger salaris als docent had kunnen verdienen. Daar wordt het salaris, dat ik verdien, mee vergeleken. Daardoor is mijn verlies aan verdien capaciteit groter en wordt ik meer gecompenseerd. Als gevolg daarvan ontvang ik een hogere aanvullende uitkering. De uitkering is 420 netto per maand. Als ik nu via een garantiebaan hetzelfde werk zou doen, dan zou ik veel minder verdienen en onder bijstandsniveau zitten. Ik zou dan aangewezen zijn op een aanvullende bijstandsuitkering en dat vind ik een heel naar idee. Mensen met een garantie baan verdienen maximaal 110 % van het minimumloon. Als je door een medische urenbeperking aangewezen bent op parttime werk, dan kan je daar niet van leven.

Ik vind het vervelend om afhankelijk te zijn van een uitkering, die elk moment gestopt kan worden. Daarom wil ik graag in staat zijn om genoeg te kunnen verdienen om van te kunnen leven, want dan ben ik onafhankelijk. Een paar jaar terug was er sprake van dat we allemaal naar de bijstand zouden moeten. Op het laatste moment is het toen niet doorgegaan. Ik voelde me overgeleverd aan willekeur. Daarnaast ben ik helaas aangewezen op loonkostensubsidie. Daar hebben ze een tijdje geleden ook mee zitten rommelen.

Toen er sprake van was dat ik naar de bijstand moest ben ik werk erbij gaan zoeken en dat is gelukt. Het is gelukkig werk dat bij me past, rekenbijlessen geven op een Pabo, en ze zijn tevreden over me. Maar het is ook erg zwaar om meer te werken. Ik heb minder tijd en energie om mijn huis gezellig, opgeruimd en netjes te houden en ik ben ook labieler geworden. Ik moet meer medicijnen slikken waardoor ik ook meer last van bijwerkingen heb. Als ik veel stress heb, dan word ik als reactie daarop extra streng naar mezelf en dan kan ik mezelf heel snel een profiteur vinden. Ik voel me dan schuldig dat ik een Wajong heb, temeer omdat je aan mij niets kan zien en ik 2 gezonde handjes en voetjes heb. Ik heb in zo'n bui ook een keer mijn Wajong willen opzeggen, maar mijn job coach heeft het toen teruggedraaid. Ik zou in ieder geval nooit naar de bijstand willen, maar meer werken lukt ook niet. Dat neem ik me zelf soms kwalijk en dan voel ik me een mislukking. Als ik in de media negatieve berichten over mensen met een uitkering lees, dan trek ik me dat erg aan. Zo vond ik het erg moeilijk dat de VVD een tijdje geleden proefballonnetjes oplet over het afschaffen van de vakantietoelage in de bijstand, terwijl er tegenwoordig ook werkenden mensen met een beperking/beperkte belastbaarheid in de bijstand zitten voor een aanvulling. Als je door een beperking niet meer uren kan werken en je verdient heel weinig, dan kan je er echt niets aan doen dat je aangewezen bent op aanvullende bijstand.

Als je om bovengenoemde redenen aangewezen bent op parttime werk, dan zou je daarmee genoeg moeten verdienen om van te kunnen leven. Ik denk hierbij aan een hoger salaris en aan

belastingaftrek. Daarom vind ik dat de salarissen van de garantiebanen te laag zijn. Als je toch aangewezen bent op een aanvullende uitkering, dan zou je een erkende arbeidsongeschiktheidsuitkering moeten krijgen en geen bijstand. De bijstand is een uitkering, die geassocieerd wordt met mensen die niet willen werken en hun best niet doen. Zie ook het document, dat ik nog zal uitdelen.

Het garantie-inkomen geldt niet meer, als je langer dan 12 maanden zonder werk zit. Zelf ben ik niet bang om mijn baan te verliezen, omdat ik op beide scholen een vast contract heb en ze op allebei de scholen erg tevreden over me zijn. Maar veel mensen krijgen tegenwoordig een tijdelijk contract en dan is het moeilijk om binnen 12 maanden aansluitend ander werk te vinden. Toen ik op de Pabo kwam werken, duurde het vanaf het moment dat ik solliciteerde 3 tot 4 maanden, voordat alles geregeld was en ik in dienst kon komen. Ik heb wel eerder meegemaakt dat het een paar maanden duurde, voordat alle administratieve rompslomp geregeld was en ik in dienst kon komen.

Voor mij persoonlijk is het eerder een gevaar, dat ik in de toekomst misschien het aantal uren niet meer kan volhouden en een stapje terug moet doen, ook omdat ik een dagje ouder word. Ik loop nu al op mijn tenen. Misschien zou het verstandig zijn om nu al een paar uur minder te werken, voordat het garantie-inkomen ingaat, maar dat is mijn eer te na. Daar ben ik veel te trots voor.

Bijdrage 2

Er worden heel wat regelingen afgeschaft om de extra uitgaven van de nieuwe regelingen compenseren. Mij lijkt dat zo weinig extra kosten voor zo'n kwetsbare groep in deze tijden van overschot een kwestie is van morele plicht, zodat de bestaande rechten kunnen worden gerespecteerd. Het feit dat er een garantiebedrag komt is een illusie, want het garantiebedrag is geen garantie.

Mijn zoon als voorbeeld. Mijn zoon is 35 jaar en werkt sinds zijn 18^e non-stop. Hij zit in de oude Wajongregeling. Hij heeft het Cornelia de Lange syndroom, wat betekent dat hij licht verstandelijk gehandicapt is en een stoornis in het autistisch spectrum heeft. Werk geeft zijn leven structuur, financiële zelfstandigheid, collega's en een gevoel van eigenwaarde. Het is dus voor hem heel belangrijk.

De praktijk heeft uitgewezen dat hij maximaal 24 uur kan werken. Hij heeft iets meer gewerkt, maar dan werd hij ziek van oververmoeidheid. Hij heeft geen officiële medische urenbeperking.

Hij verdient met die 24 uur via het SW bedrijf 1090,- per maand netto. Via de Wajong heeft hij nog een aanvullende uitkering van 280,-, zodat hij netto 1370,- verdient. Hiermee kan hij net zijn huur betalen, eten, drinken, verzekeringen, gemeentelijke lasten, energiekosten, eigen bijdrage CAK voor de woonbegeleiding en eigen bijdrage voor zijn medicijnen, abonnement voetbalclub en sportzenders, waardoor hij naar zijn favoriete club Arsenal kan kijken, fietsreparaties, ov-kaart, student-aan-huis voor hulp bij stotterende laptop of printer. Ik help hem bij zijn financiën en zie erop toe dat hij ook nog wat buffer op bouwt voor kapotte wasmachine of TV.

Als ik de formule en de grafieken bekijk gaat mijn zoon er met de nieuwe regeling waarschijnlijk op achteruit. Ik kan niet uitrekenen hoeveel precies, daarvoor is het veel te ingewikkeld, maar het zal rond de 150,- netto per maand zijn. Dat is het verschil tussen sober leven en armoede!!

De kans bestaat dat Bauke wil solliciteren. Bauke werkte eerst bij Albert Heijn, maar na de komst van een nieuwe bedrijfsleider werd hij gedumpt, want die had niet zoveel met mensen met een vlekje. Daarna heeft hij ruim 8 jaar gewerkt bij een natuursupermarkt in Zeist (elke dag 35 kilometer

fietsen). Daarna heeft hij ruim drie jaar gewerkt bij Jumbo, via het systeem van groepsdetachering van de SW. Dit was voor Bauke de ideale situatie, want hij had deskundige begeleiding vanuit de SW, lotgenoten als collega's en de dienstverlening aan de klanten vond hij geweldig. Helaas werd dit project beëindigd en daarna is Bauke in de Groenafdeling van het SW bedrijf aan de slag gegaan. Hij hield daardoor werk, maar hij heeft aangegeven dat hij het liefst weer in een supermarkt wil werken. Het SW bedrijf heeft echter maar een beperkt aantal detacheringsplekken bij supermarkten en hij heeft de laatste 3 jaar geen aanbod gehad. Ik verwacht dat hij de komende tijd wil solliciteren bij supermarkten. Dat zou betekenen dat hij het risico van een tijdelijk contract moet nemen. En omzetting naar een vast contract is dan hoogst onwaarschijnlijk. En hoe groot is dan de kans dat hij binnen 12 maanden weer een nieuwe baan vindt? Iedereen om hem heen zal dat door de komende regelingen afraden, ik vooral, ook al vind ik het vreselijk dat hij een stap naar leuker werk niet meer kan zetten.

We hebben als Wajonggroep bij het UWV geïnformeerd hoe snel mensen met een beperking weer een nieuwe baan vinden. Dat is schrikbarend:

17% vindt binnen 2 maanden een nieuwe baan

50% binnen een jaar

70% binnen 2 jaar.

Wij vinden dat de huidige Wajongers bij het vinden van nieuw werk altijd weer terug moeten kunnen vallen op het garantie-inkomen. Sommigen van U vinden dat misschien te lang. Maar 2 maanden is waanzin. Alleen al de administratieve rompslomp kan langer duren. Die termijn moet veel langer, minstens 3 jaar.

Voor mijn zoon is het ook heel jammer dat de voortgezette werkregeling van de Wajong 2010 wordt afgeschaft. De omvang van zijn werkweek komt overeen met zijn maximale belastbaarheid. De overgang naar de Wajong 2010 hebben we even stopgezet, want te veel verandering is niet goed voor Bauke. Maar hij werkt eigenlijk full-time en zit onder het WML. Dat zou die voortgezette regeling opheffen.

De enige regeling die recht doet aan het principe Werken naar Vermogen wordt afgeschaft.

Bijdrage 3

Mijn naam is xxx. Sinds 1985 heb ik vanwege mijn handicap recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering voor jonggehandicapten, eerst AAW, welke later overging in de Wajong. Ik werk als sociaal raadvrouw bij de afdeling sociaal raadslieden van een welzijnsorganisatie, 19 uur in de week. Inwoners kunnen bij ons terecht voor advies en hulp rondom sociaal-juridische vragen en problemen. Daarnaast heb ik recht op een gedeeltelijke Wajonguitkering (arbeidsongeschiktheidspercentage; 35-45%). Ik heb een aangeboren botgroeistoornis, met een moeilijke naam: pseudo-achondroplasia. Heel in het kort betekent dit; een geringe lengte en afwijkingen aan botten en gewrichten. De aandoening zorgt voor toenemende slijtage van de gewrichten, pijn en moeilijk lopen en alle dagelijkse handelingen kosten mij veel meer energie. Ik heb het geluk gehad dat ik heb kunnen studeren. Ik ben heel blij dat ik deze kans heb gekregen, maar ik heb er ook hard voor moeten werken. Maar uiteindelijk heb ik mijn studie Rechten met goed resultaat kunnen afsluiten. Ik ben heel blij dat ik na mijn studie uiteindelijk een voor mij passende deeltijd baan heb kunnen vinden. Een baan op mijn niveau, uitdagend en nuttig werk, vind ik. Ik doe mijn werk met veel plezier. Vanwege mijn fysieke beperkingen kan ik niet fulltime werken. Ik werk 19 uur in de week. Toen ik begon in mijn huidige baan, nu zo'n 20 jaar geleden, had ik nog de hoop dat ik de uren op termijn zou kunnen uitbreiden. En hoewel mijn werkgever mij graag meer uren zou willen geven, is het voor mij fysiek niet haalbaar gebleken om meer dan de 19 uur te werken. Hoewel het werk, door

de nodige werkervaring, inhoudelijk misschien eenvoudiger voor mij wordt, wordt het door toenemende klachten, fysiek juist zwaarder. Bij alle activiteiten, dus ook bij het werk, moet ik er opletten niet over mijn fysieke grenzen te gaan. Ik wil vaak meer, dan dat ik fysiek aan kan. Ik merk dat veel mensen met een handicap dit hebben. Als oud-AAWer heb ik al met de nodige (stelsel)wijzigingen te maken gekregen. In 1998 zijn de AAWers overgegaan naar de Wajong. Bij overgang naar Wajong is bepaald dat de oude (materiele) rechten van oud-AAWers behouden blijven. Daar is in 1997 zelf een speciale wet voor gemaakt, de wet INGA (Invoeringswet nieuwe en gewijzigde arbeidsongeschiktheidsregelingen). Ook in de Wajong zijn er de nodige wijzigingen geweest, recent nog in 2015-2018. En dan vindt staatssecretaris van Ark nu dat de Wajong weer gewijzigd moet worden, omdat het allemaal eenvoudiger voor Wajongers en werkgevers moet worden en werken meer lonend moet worden. Houden de wijzigingen dan nooit op?

Toen ik na mijn studie begon met werken, heb ik gebruik kunnen maken van de 'regeling maatmanloonwisseling' binnen de (oude) (AAW)Wajong. Deze regeling houdt in het kort in, dat er wordt gekeken naar wat mijn soortgelijke valide collega in een normale volledige werkweek verdient (de maatman), en welk percentage ik daar vanwege de medische beperkingen en het hierdoor noodgedwongen in deeltijd (53%) moeten werken, kan verdienen. Ten opzichte van mijn soortgelijke valide collega, had en heb ik dan ook nog een flink verlies aan verdiencapaciteit, welke vertaald wordt in een arbeidsongeschiktheidsklasse. Het verlies wordt daardoor beperkt gecompenseerd door het recht hebben op nog een stukje aanvullende Wajonguitkering. In 2012 heeft er voor het laatst een maatmanloonwissel kunnen plaatsvinden. Volgens de beslissing van het UWV blijft dit hogere maatmanloon onder de Wajong voortaan altijd van mij (het kan behoudens indexering, niet meer veranderen). Het is fijn om te horen dat ik een hoger maatmanloon heb, maar als de plannen harmonisatie Wajong doorgaan, heb ik hier in de praktijk niet veel meer aan. Immers in de nieuwe inkomstenverrekenregel speelt het (hogere) maatmanloon geen rol meer. Als er geen rekening meer wordt gehouden met een hoger maatmanloon, betekent dit in mijn situatie geen recht meer hebben op aanvullende Wajong. Concreet betekent dit voor mij een verlies aan inkomsten van € 458,- bruto per maand! Dat is veel geld, althans voor mij is dit veel geld! Hoezo, wordt het werken onder de geharmoniseerde Wajong lonender, als ik een groot risico loop om er € 458,- bruto per maand op achteruit te gaan?

En wat betreft eenvoudiger; als Wajonger heb je in jouw situatie met jouw specifieke regeling te maken, en niet met alle regelingen tegelijk. De regeling 'werken met hoger maatmanloon' is voor mij duidelijk, dus simpel genoeg voor mij. Mijn werkgever heeft er verder niet mee van doen, dus voor hem is het ook simpel. In de toelichting bij het wetsvoorstel wordt het allemaal heel positief gebracht, maar feitelijk betekent het voor velen een flinke inkomensachteruitgang. Er komt wel een soort van garantiebedrag, maar dit stelt niet zoveel voor, want dit kan weer makkelijk vervallen. Hoe realistisch is het krijgen van een nieuwe arbeidsovereenkomst binnen 12 maanden na verlies van baan, zeker als er ook nog aanpassingen moeten worden geregeld? En ook het op eigen initiatief van baan wisselen, is niet verstandig. Gelijk een vast contract bij de nieuwe werkgever zit er meestal niet in, en naast het risico van niet verlengen contract zoals voor iedereen geldt, lopen Wajongers dan ook nog een groot risico om het garantiebedrag te verliezen. Je kan dus maar beter 'blijven zitten waar je zit'. De arbeidsmobiliteit wordt dus flink beperkt.

Bovendien vervalt in de nieuwe wet het recht op samenloopt WIA en Wajong op grond van artikel 51 lid 3 Wajong. Dit artikel regelt dat bij (meer) arbeidsongeschikt worden uit werk, naast het al ontvangen van een stukje Wajong, hier bovenop recht kan bestaan op WIA gebaseerd op het (vroegere) loon. Mocht de situatie zich voordoen, dan kan dit zeker voor mensen die met een hoger maatmanloon werken, voor een nog flinkere inkomensachteruitgang zorgen. Immers een

inkomstendaling doordat de WIA max. 70/75% van het WIA maandloon is, met daarnaast, zoals voorheen (op grond van artikel 51 lid 3 Wajong), geen recht meer op het stukje aanvullende Wajonguitkering. Groot probleem is dat er in het wetsvoorstel helemaal geen rekening wordt gehouden met het feit dat veel mensen in de Wajong helemaal niet fulltime kunnen werken. Het hebben van een handicap en alles wat daarbij komt kijken, kost voor velen al zoveel energie, dat daarbij enkel in deeltijd kunnen werken vaak het hoogst haalbare is. Het is niet een kwestie van niet meer willen werken, maar van niet meer kunnen werken! Juist het werken met een hoger maatmanloon, de Bemanregeling en de voortgezette werkregeling zijn goede regelingen voor mensen met een medische urenbeperking. Hoe krom is het dan, dat juist deze regelingen worden afgeschaft. Een verslechtering van perspectief wat m.i. strijdig is met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

De staatssecretaris zegt meerdere malen in de toelichting bij het wetsvoorstel "dat voorop staat dat mensen met een Wajonguitkering zeker moeten zijn van inkomensondersteuning." Geldt dit dan zeker ook niet voor mensen die nu al werken onder de oude regelingen (Bemanregeling, voortgezette werkregeling en hoger maatmanloon)? Mensen hebben hun leven en financiële situatie hier op aangepast. Waarom respecteert de overheid de oude rechten van Wajongers niet? Waarom krijgen Wajonggerechtigden steeds maar weer met veranderingen in de regels te maken? Mensen moeten kunnen vertrouwen op eerder gedane toezeggingen door de politiek, vertaald in wet- en regelgeving. Het getuigt van een onbetrouwbare overheid die het met de rechtszekerheid niet zo nauw neemt, als telkens maar weer de 'spelregels' worden veranderd. Ik verzoek u dan ook er voor te zorgen dat de groep werkende Wajongers er niet op achteruit gaan, ook niet op termijn. Respecteer de oude rechten en geeft de Wajongers een echte garantie dat ze er financieel niet op achteruit gaan.

Bijdrage 4

Hierbij mijn verhaal wat symbool staat voor veel andere hoogopgeleide Young Professionals met een arbeidsbeperking.

Ik ben Tim, 30 jaar, en woon in een ADL-clusterwoning. Ik heb de progressieve spierziekte SMA type 2 en heb daardoor spierverlamming in mijn hele lichaam en maak gebruik van een elektrische rolstoel. In het dagelijks leven heb ik daardoor veel zorg en ondersteuning nodig.

Ondanks mijn beperking ben ik na de basisschool op een mytylschool naar een reguliere middelbare school gegaan om uiteindelijk na 6 jaar mijn VWO diploma te behalen. Hierna ben ik rechten gaan studeren. In 2015 heb ik hier mijn master ondernemingsrecht behaald. Met de nodige voorzieningen, zorg en ondersteuning van mijn thuisfront was dit alles mogelijk.

In 2016 ben ik, na enkele vrijwilligersfuncties, met behulp van SWOM aan de slag gegaan als jurist bij de NVWA. In eerste instantie voor 12 uur per week. Dit heb ik inmiddels stapsgewijs kunnen uitbreiden naar 23 uur per week. Het werk bevalt me al 3 jaar uitstekend en ik ben inmiddels doorgroeid in mijn functie waarin ik complexe vaak politiekgevoelige Wob-verzoeken behandel en projecten leidt binnen de organisatie. Ik ben daarin een volwaardig medewerker en krijg, naar rato, hetzelfde betaald als mijn valide collega's. Dit is niet alleen van financiële waarde, maar versterkt enorm het gevoel van eigenwaarde. Naast mijn inkomen ontvang ik door middel van een maatmanwissel een aanvullende Wajong-uitkering op grond van de oude Wajong. Zie voor cijfers onderaan deze mail.

Om te kunnen werken heb ik een vervoersvoorziening van het UWV. Ik heb een aangepaste bus welke ik door mijn hogere inkomen van het UWV heb moeten overnemen. De kosten hiervoor draag ik dus zelf. Wel heb ik een vergoeding voor een chauffeur die mij naar mijn werk brengt in mijn eigen bus. Verder heeft de NVWA de deuren in het kantoor aangepast, zodat ik me zelfstandig kan verplaatsen. Inzet van wijkverpleging is er voor toiletgang.

Ik probeer een zo normaal mogelijk leven te leiden. Ik woon samen met mijn vriendin en zoals ieder jong koppel hebben ook wij toekomstplannen. We hebben een grote kindwens. Dat is in mijn huidige kleine woning niet mogelijk en dus zijn we serieus bezig om met een hypotheek een woonhuis te verkrijgen. Iets wat vanwege de rolstoeltoegankelijkheid op de huidige woningmarkt een enorme uitdaging is. De aanvulling vanuit de Wajong maakt het verschil tussen dit wél kunnen realiseren of het blijven in onze huidige woning waar het te klein is voor gezinsuitbreiding. Het zijn zaken die voor 'normale' starters al enorm lastig zijn, laat staan met een beperking. Dat ik de uitdaging mag aangaan door de financiële mogelijkheden betekent echter al dat ik dezelfde kansen krijg als mijn collega's. Dat is optimale inclusie!

Weliswaar heb ik dit inkomen op dit moment en biedt de garantieregeling enige zekerheid. Mobiliteit op de arbeidsmarkt wordt enorm verkleind. Een ander die een vaste aanstelling verruilt voor een tijdelijk contract elders loopt risico.

In mijn situatie is dit risico echter dubbel zo groot, aangezien bij het aangaan van een andere baan, met andere voorwaarden, bij ontslag je al je rechten verspeeld die onder de garantieregeling bestaan. Werkloosheid kan iedereen overkomen, je rechtspositie binnen de Wajong verliezen is echter een extra zwaar offer dat je moet leveren. Dit bemoeilijkt de arbeidsmobiliteit en daarmee persoonlijke ontwikkeling aanzienlijk. Talenten blijven daarmee onbenut.

Cijfers van de huidige inkomenspositie van Tim op basis van de huidige wet- en regelgeving:

- Bruto maandelijks inkomen NVWA: 2389,92 euro o.b.v. 23 uur per week (CAO Rijk, schaal 11, trede 3).
- Bruto aanvulling Wajong: 506,99 euro (arbeidsongeschiktheidsklasse 25-35% + hulpbehoevendheidstoeslag): is een klasse lager dan wanneer men rekent met huidig functieloon. Als maatman wordt namelijk alleen gekeken naar startsalaris + indexatie.
- Totaal maandelijks inkomen = 2896,91 euro

Cijfers van de huidige inkomenspositie van Tim op basis van de voorgestelde vereenvoudiging Wajong door het Kabinet:

- Bruto maandelijks inkomen NVWA: 2389,92 euro o.b.v. 23 uur per week (CAO Rijk, schaal 11, trede 3).
- In geval van verlies van baan of overstappen naar nieuwe baan wat langer duurt dan de garantieregeling van 12 maanden vervalt de aanvulling Wajong op basis van de Maatman-regeling.
- Hierdoor verlies Pim de aanvulling Wajong: van 506,99 euro (arbeidsongeschiktheidsklasse 25-35% + hulpbehoevendheidstoeslag): is een klasse lager dan wanneer men rekent met huidig functieloon. Als maatman wordt namelijk alleen gekeken naar startsalaris + indexatie.
- Totaal maandelijks inkomen = 2389,92 euro

Ik ben me ervan bewust dat ik op dit moment een goed inkomen heb, zeker in vergelijking met andere Wajongers. Ik denk alleen dat een vergelijking met een 'gezond' persoon met mijn opleidingsniveau, werkervaring en competenties een meer eerlijke is. We streven met elkaar een inclusieve samenleving na waarin iedereen naar vermogen participeert. Ik denk dat ik op dit moment ondanks mijn zeer beperkte fysieke mogelijkheden me meer dan volledig inzet en participeer op pure wilskracht. Dit doe ik om zowel financieel als maatschappelijk zelfstandig te kunnen zijn. De fysieke afhankelijkheid van dagelijkse zorg is namelijk al genoeg.

Kortom deze wetwijziging kan ervoor zorgen dat ik mijn toekomst anders moet gaan inrichten, geen kinderen, nooit van baan meer verwisselen en al zeker geen ander huis. Dit is geen wet maar een maatregel van de overheid die bepaalt hoe mijn leven er de komende jaren gaat uitzien.

Bijdrage 5 Jiska

Jiska heeft pech zij studeert nu nog notarieel recht en zal pas na 2021 afstuderen.

Als zij is afgestudeerd bedraagt het aanvangssalaris per maand van een startende kandidaat-notaris bij een fulltime dienstverband 2.320 euro bruto per maand.

Jiska heeft een urenbeperking en kan niet meer dan 50% werken. Dat betekent dat haar aanvangssalaris uit arbeid 1.160 euro bruto per maand zou bedragen. Op grond van de voorgestelde inkomensregeling heeft zij nog recht op een aanvullende Wajonguitkering ter hoogte van 332,92 euro. Haar totale inkomen bedraagt dan 1492,92 euro bruto. Haar totale inkomen, de som van inkomen uit arbeid en de aanvullende uitkering, komt niet boven het WML uit omdat zij niet fulltime kan werken.

Berekening toekomstig inkomen Jiska:

$(0,7 \times G) - (0,7 \times \text{compensatiefactor} \times I)$;

Compensatiefactor is $(\text{Loonwaarde} - 0,3/0,7 \times \text{Loonwaarde})$. Bij 100% loonwaarde is compensatiefactor 1 want loonwaarde 100%: $I = 1 - 0,3/0,7 \times 1) + 0,7/0,7 = 1$

Grondslag is WML is 1.635,60

Inkomens aanvulling: $0,7 \times 1635,60 - 0,7 \times 1.160 = 1.144,92 - 812 = 332,92$

Berekening op grond van maatmanwissel oWajong

Op grond van de oWajong zou bij Jiska een Maatmanwissel worden toegepast. Haar Maatman zou worden vastgesteld op 150% WML. Op grond van deze Maatman zou Jiska 52% Arbeidsongeschikt zijn. Daarbij hoort op grond van de oWajong een uitkering van 35% WML dit is 572,46 euro.

Jiska gaat door toepassing de nieuwe regeling dus 240 euro per maand minder verdienen.

Bijlage 4 Welke regeling is van toepassing

Marieke werkt 4 dagen in de week en heeft een functieloon van 120% WML. Haar werkgever krijgt loondispensatie de loonwaarde van Marieke is 60%. Het loon van Marieke bedraagt dus 57,6% WML.

Op grond van het wetsvoorstel bedraagt de aanvulling uit de Wajong op haar loon:

inkomensondersteuning = $(0,7 \times G) - (0,7 \times \text{compensatiefactor} \times I)$;

Compensatiefactor is $\text{Loonwaarde} - 0,3/0,7 \times \text{Loonwaarde}$.

Hoogte inkomensaanvulling op grond van wetsvoorstel:

$0,7 \times \text{WML} - (0,7 \times 0,3/0,42 \times 0,576) = 0,7\text{WML} - 0,288\text{WML} = 0,412\text{WML}$. Haar totale inkomen bedraagt $0,576\text{WML} + 0,412\text{WML} = 0,988\text{WML}$

Op grond van het amendement Renkema van Dijk bedraagt de inkomensaanvulling van Marieke:
 $I/LW - I = 57,6 \text{ WML}/0,6 - 57,6 \text{ WML} = 96\% \text{ WML} - 57,6 \% \text{ WML} = 38,4 \% \text{ WML}$

De eerste formule geeft voor Marieke een hoger aanvulling op haar loon en is dus van toepassing.

Als Marieke meer gaat werken bijvoorbeeld 85% of meer gaat verdienen bijvoorbeeld 130% WML dan is de formule op grond van het amendement gunstiger voor haar.